

Zaaknummer : 1388984
Raadsvergadering : 27 januari 2026

Onderwerp : Achterhoekse Aanpak Wonen Welzijn Zorg

Collegevergadering : 11 november 2025
Portefeuillehouder : Wethouder A.K. van Gijssel
Steller : Hens Zoet tel. : 0545-250250
Team Bestuursondersteuning

Te nemen besluit

1. Vaststellen van de Achterhoekse aanpak Wonen, Welzijn en Zorg 2025-2035
2. Kennis nemen van het afsprakenkader ouderenhuisvesting Achterhoek
3. Kennis nemen van de Regionale afspraken evenwichtige verdeling huisvesting urgente aandachtsgroepen Achterhoek

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Achterhoek staat voor grote uitdagingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Door vergrijzing, een toenemend aantal kwetsbare inwoners en personeelstekorten in de zorg is een regionale aanpak noodzakelijk. In de Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg 2025-2035, werken gemeenten, provincie, woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties samen om de uitdagingen aan te gaan en oplossingen te bieden. Omdat het hierin gaat om inwoners in een kwetsbare positie, regelt dit gezamenlijke plan niet alleen het wonen in de goede omgeving, maar ook de voor deze doelgroepen passende welzijns- en zorgvoorzieningen. Uiteraard is de invulling daarvan op het lokale niveau nodig.

Argumentatie**1.1 Verdeling van (woon)zorgvoorzieningen**

Om hiertoe te komen zijn de kenmerken van de bijzondere aandachtsgroepen beschreven, waarna er ook aantallen inwoners in onze regio aan zijn toegevoegd. Ouderen zijn hierin meegenomen. Dit maakt het mogelijk om een zo goed mogelijke inschatting te maken van de in onze regio noodzakelijke woon- welzijns- en zorgvoorzieningen. De noodzaak hiervoor ligt in een toename van inwoners in deze doelgroepen en een grote druk op zorgvoorzieningen.

1.2 Spreiding van woonvormen voor aandachtsgroepen

Door nieuwe woonvormen voor aandachtsgroepen regionaal te spreiden, voorkomen we overbelasting in bepaalde gemeenten en zorgen we voor een evenwichtige verdeling van de beschikbare capaciteit. Door middel van een groei-model willen we komen tot een zogenaamde fair share verdeling, waarbij de zo mogelijk ook rekening houden met (her)huisvesting in de vetrek-gemeente.

1.3 Gemeenschappelijke kennisontwikkeling en leren van elkaar

Gemeenten in de Achterhoek kampen met vergelijkbare knelpunten, zoals vergrijzing, een tekort aan betaalbare woningen en een tekort aan zorgpersoneel, waaronder huisartsen. Door samen te werken, kunnen we deze knelpunten effectiever aanpakken en van elkaar leren door best practices te delen en gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen.

1.4 Gezamenlijk zorgen voor de juiste randvoorwaarden:

- Woningbouw: regionale afspraken over woningbouw dragen bij aan voldoende woningen en bouwlocaties in de Achterhoek, afgestemd op de behoeften van de inwoners.
- Gezonde en passende leefomgeving: de juiste woonruimte op de juiste plek, passend

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

bij het voorzieningenniveau in een zorgzame buurt en het mogelijk maken van ontmoeten en stimuleren van bewegen dragen bij aan een prettige leefomgeving.

- Zorg en welzijn. De combinatie van goed wonen en voorzieningen in de omgeving stelt inwoners in staat om zo veel als mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Met efficiënt inzetten van aanvullende zorg, kunnen we dit ook bereiken.
- Financiën: regionale afstemming helpt bij het effectief inzetten van financiële middelen, subsidies en het vergroten van de slagkracht in samenwerking met provincie en Rijk.

1.5 Afstemming met zorgkantoor en andere regionale spelers

Regionale afspraken bevorderen de samenwerking met het zorgkantoor, zorginstellingen, welzijnsorganisaties, woningcorporaties, ontwikkelaars en andere regionale spelers.

1.6 Afstemming met en aanvullen op IZA en GALA

Een regionale aanpak op wonen-, welzijn- en zorg draagt bij aan betere afstemming met akkoorden als Integraal Zorgakkoord (IZA) ofwel Regioplan Achterhoek en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

2.1 Aanleiding in regionale Woonagenda

Op 7 maart 2023 stelde de gemeenteraad de regionale Woonagenda vast. Hierin is opgenomen dat de huisvestingsopgave voor onder meer ouderen zo omvangrijk is, dat we onze aanpak hierop regionaal moeten afstemmen. Onderdeel van deze aanpak is het vastleggen van onze ambitie voor het aantal benodigde woningen voor ouderen in de komende jaren, en het vaststellen van heldere en eenduidige definities zodat iedereen weet waar hij aan toe is.

We komen met dit afsprakenkader tegemoet aan de richtlijnen vanuit het Rijk en de provincie. Zij hebben alle regiogemeenten gevraagd om de urgentie van de huisvestingsopgave voor ouderen te erkennen en hierover regionaal afspraken vast te leggen.

2.2 Het afsprakenkader ouderenhuisvesting is uitvoering van de Achterhoekse aanpak

De afspraken over de ouderenhuisvesting vallen binnen de door de raad vastgestelde kaders en zijn daarom ter kennisneming voor de raad bij de stukken gevoegd.

3.1 Een thuis voor iedereen

Vanuit het Rijksprogramma 'Een thuis voor iedereen' ligt er een opdracht om voor een jaarlijkse evenwichtige verdeling van de huisvesting van aandachtsgroepen tussen gemeenten in de regio te zorgen. De Wet versterking regie volkshuisvesting (Tweede Kamer aangenomen 03-07-2025) maakt onderscheid tussen de wettelijke urgente aandachtsgroepen en overige aandachtsgroepen. Met urgente aandachtsgroepen bedoelen we het deel van de mensen uit de aandachtsgroepen waarvoor het verkrijgen van huisvesting dringend noodzakelijk is en die daarbij hulp nodig hebben. Het gaat hier om kwetsbare inwoners die wegens het gebrek aan huisvesting ook op andere levensgebieden in de knel komen of hierdoor langer dan nodig in een instelling of opvang verblijven. Deze woningzoekenden worden door een aanpassing van de Huisvestingswet 2014 als verplichte urgentiecategorieën opgenomen, waarmee zij voorrang krijgen bij de toewijzing van woonruimte. Daarvoor maken we regionale afspraken.

3.2 De Regionale afspraken evenwichtige verdeling huisvesting urgente aandachtsgroepen Achterhoek valt onder uitvoering van de Achterhoekse aanpak en is uitvoering van de Wet

De afspraken over de evenwichtige verdeling volgen uit de Wet en zijn een collegebevoegdheid en deze zijn daarom ter kennisneming aan de raad bijgevoegd.

Kanttekeningen en risico's

- De laatste jaren zijn- en komende tijd worden verschillende beleidsdocumenten rondom woonbeleid vastgesteld of ter vaststelling aangeboden. Dit kan tot verwarring zorgen over hoe deze documenten zich tot elkaar verhouden.

- Op 7 maart 2023 stelde de raad de regionale Woonagenda vast. De woonagenda is vanuit de 8RHK ambassadeurs 3-O breed opgesteld en vastgesteld. De woonagenda omvat het regionale beleid omtrent wonen, daar waar de thema's gemeente overstijgend zijn. Een van de afspraken in de regionale woonagenda is het onderdeel wonen-, welzijn- en zorg verder uit te werken. Dit heeft geresulteerd in deze aanpak WWZ. Deze wordt evenals de woonagenda aan elke raad aangeboden.
- De Woondeal is een afspraak tussen Rijk, provincie en regiogemeenten over woningbouw en randvoorwaarden. Inmiddels geldt woondeal 1.1. In het proces om te komen tot woondeal 1.1, is ook gesproken over ouderenhuisvesting en fair share afspraken.
- De lokale omgevingsvisie is op 28 mei 2024 door de raad vastgesteld. De visie omvat het ruimtelijk beleid van de gemeente. De visie wordt op onderwerp uitgewerkt in verschillende programma's. Daar waar regionaal beleid en lokaal beleid botst, is de lokale omgevingsvisie leidend.
- Het lokale volkshuisvestingsprogramma is momenteel in ontwerp. Dit is een uitvoeringsprogramma onder de omgevingsvisie en omdat alle beleidsonderwerpen die met woonbeleid te maken hebben, dus ook het lokale wonen-, welzijn-, en zorgbeleid. Regionaal beleid landt waar nodig in het volkshuisvestingsprogramma. Het volkshuisvestingsprogramma wordt naar verwachting in februari door het college vastgesteld.
- De Wet Versterking regie volkshuisvesting is nog in procedure. De Wet is op 03-07-2025 aangenomen door de 2e kamer en moet de 1e kamer nog passeren.
- De val van het kabinet en daaropvolgende verkiezingen en kabinetsformatie zorgt voor onzekerheid bij het Rijk.
- De uitvoering vraagt om intensieve samenwerking en afstemming tussen diverse partijen. Er is een risico op vertraging bij onvoldoende betrokkenheid.
- De regionale aanpak wonen, welzijn en zorg en de twee afsprakenkaders worden als input gebruikt voor onze lokale volkshuisvestingsprogramma.
- De Achterhoekse aanpak wonen, welzijn en zorg volgt hetzelfde besluitvormingsproces als de regionale Woonagenda. In maart 2025 is de Achterhoek Raad geïnformeerd over de concept aanpak. Uiteindelijk is de definitieve versie ter besluitvorming tegelijkertijd aangeboden aan alle Achterhoekse gemeenten.

Financiën

De Achterhoekse aanpak wonen, welzijn en zorg heeft voor de gemeente geen directe financiële gevolgen.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Het plan sluit aan bij het VN-verdrag door in te zetten op toegankelijke woningen, inclusieve buurten en passende ondersteuning voor mensen met een beperking.

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie

De Achterhoek staat voor grote uitdagingen. Er is een tekort aan passende woningen, vooral voor ouderen en kwetsbare groepen. Tegelijkertijd neemt het aantal ouderen toe, zijn er zorgen over voldoende personeel in de zorg en stijgen de kosten. Ook wordt verwacht dat in de toekomst meer mensen hulp en ondersteuning nodig hebben. Deze opgaven gaan over gemeentegrenzen heen en vragen daarom om een gezamenlijke, regionale aanpak. Met als doel dat iedereen in de Achterhoek prettig kan wonen en leven, met toegang tot de juiste zorg en ondersteuning.

Op donderdag 25 september 2025 hebben de samenwerkende partijen binnen 8RHK ambassadeurs een belangrijke stap voor de toekomst van Wonen, Welzijn en Zorg in de Achterhoek. De betrokken organisaties gaven gezamenlijk akkoord op de inhoudelijke lijn van de Achterhoekse aanpak. Hierna zijn deze ter besluitvorming aangeboden aan de gemeentebesturen.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De 8RHK Ambassadeurs Thematafels Wonen en vastgoed en De gezondste regio hebben opdracht gegeven voor het opstellen van het Achterhoeks Plan van Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg 2025-2035.

Het gehele proces is begeleid en inhoudelijk voorbereid door een regionale werkgroep. Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van zorg- en welzijnsorganisaties, woningcorporaties, de provincie Gelderland, de gemeenten, 8RHK Ambassadeurs en bureau RUIMTEVOLK. Er is een verkenning uitgevoerd met een regionale analyse van wonen, welzijn en zorg. Er zijn diepte-interviews gehouden met organisaties op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Participatie inwoners en betrokken organisaties:

- Juli 2024. Een eerste regionale bijeenkomst plaats met diverse betrokken partijen en vertegenwoordigers van inwoners.
- December 2024. Bespreking 1e conceptversie van het plan in een gecombineerde Thematafel Wonen en Vastgoed.
- Januari 2025. Werkconferentie van Netwerk Ouderen en Veerkracht Achterhoek (NOVA).
- Maart 2025. Informatie aan de Achterhoek Raad over de belangrijkste punten van de conceptaanpak en de Raad heeft hierop feedback gegeven.
- April 2025. Tweede regionale bijeenkomst met een brede vertegenwoordiging van organisaties en inwoners.

Planning en evaluatie

De WWZ aanpak wordt na vaststelling gepubliceerd op officiële bekendmakingen. De uitvoering loopt tot 2035. Jaarlijkse monitoring via de Achterhoek Monitor en evaluatie via de thematafels zorgen voor bijsturing.

De stuurgroep stelt samen met de werkgroep een gezamenlijk uitvoeringsprogramma t/m 2027 op. Dit programma concretiseert de acties die voortvloeien uit de aanpak, wijst actiehouders aan en zorgt voor een heldere planning en monitoring. De voortgang van de uitvoering wordt nodig besproken op beide thematafels: Wonen en Vastgoed en De Gezondste Regio. We zoeken hierin een logische koppeling en cyclus, en laten dit bijvoorbeeld gelijk oplopen met de uitvoering van de Regionale Woonagenda, Woondeal en Regioplan Achterhoek (IZA).

Alternatieven

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 27 januari 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 november 2025

b e s l u i t:

1. Vaststellen van de Achterhoekse aanpak Wonen, Welzijn en Zorg 2025-2035
2. Kennis nemen van het afsprakenkader ouderenhuisvesting Achterhoek
3. Kennis nemen van de Regionale afspraken evenwichtige verdeling huisvesting urgente aandachtsgroepen Achterhoek

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 27 januari 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum